

nu er foreslået, holder jeg mig overbevist om, at Bagergaardene i de første Aar ingenlunde ville falde det mindste i Værdi, men snarere stige ved den særdeles og bestemte Besyttelse, som ved Loven tilfuges dem, og det i en saa lang Tid som 10 Aar. Vil man undersøge, hvori den Fordeel bestaaer, som Bagerne hidtil have havt, thi jeg troer, at de have en Fordeel af de nu bestaaende Forhold, da mener jeg, at den fornemmelig ligger deri, at de have, saa at sige, Eneret til Benyttelse af den store Dvn, hvor de kunne paa eengang bage flere Slags Brød, baade det finere og det grovere, samt i deres Eneberettigelse til at bage det finere Hvedebrød; thi det troer jeg idetmindste fremgaaer af Sagens Acter, at dette ideligt er blevet fremhævet som Bagernes væsentligste Næring; thi paa Rugbrødet er, som man siger, Fordelen ikke betydelig. Men nu er det netop dette, som man ved Udkastet har havt for. Die, idet man har villet lade Bagerne beholde disse Forretigheder i samme Omfang, som de hidtil have havt dem, og det har navnlig været Grunden til, at Ministeriet ikke har troet at burde gaae ind paa de øvrige, vistnok hensigtsmæssige, Forslag, som ere blevne fremsatte af den Comité, som tidligere afgav Betænkning om at ordne Bagernæringen paa en anden Maade, navnlig ved at indføre Hvedebrødsbagerier og give en større Adgang dertil. Paa en saadan Ordning af Sagen har man imidlertid ikke troet nu at burde gaae ind, navnlig fordi Bagerne skulde have en særdeles Fordeel af Loven i de første 10 Aar, og fordi man ikke fandt Saa dant billigt, saalange man ikke kunde ordne andre beslagte Laug, navnlig Kuffenbageres Rettigheder i Forbindelse hermed, — Forhold, som ikke kunne antages at ville være tilstede om 10 Aar; thi det er vel neppe sandsynligt, at den almindelige Ordning af Laugsvæsenet, som det vistnok trænger til, ikke skulde være tilendebragt inden Løbet af 10 Aar. Det må ogsaa bemærkes, at allerede Bibeholdelsen af de nærværende Forhold vil være en stor Fordeel for Bagerne under de forhaandenværende Tidssomstandigheder; thi det er aldeles utvivlsomt, at der er, om man saa vil kalde det, en stigende Conjunctur i Hvedebrødsforbruget, hvilket er det, der, som ovenyttret, aflaster den væsentligste

Fordeel for Bagerne. Det er saaledes ikke uden Mærkelighed, at da den daværende Oldermann i 1837 opgjorde Bagerlaugets daværende Fortjeneste, da fremtraadte der et bestemt samstemmende Forhold mellem det af ham opgivne Hvedeforbrug og den Fortjeneste, som han siger Lauget har havt. Han siger nemlig, at Bagerne forbage aarlig 35000 Tdr. Hvede; dette stiller han op i Begyndelsen af sin Beregning, hvilken han ender med at sige, at Bagerlauget i Gjennemsnit har havt en aarlig Fortjeneste af 35000 Rbd. Heraf synes at fremgaae, at der er en nøie Forbindelse mellem det Hvedeforbrug, som forbages, og Bagernes Fortjeneste; hvilket ogsaa er meget klarligt, da det tillige indrømmes, at det er Hvedebrødet, som giver Bagerne deres væsentligste Fortjeneste. Nu kunde man sige, at Bagerne have allerede i den Grad formindsket Prisen paa Hvedebrød siden 1841, at en Continuation af nærværende Forhold ikke vilde give dem nogen væsentlig Fordeel. Jeg misfælder ingenlunde de meget store Fremskridt, som ere gjorte her i Byen i de senere Aar med Hensyn til Hvedebrødsforbagningen; men jeg troer dog ikke, at de have havt en saa gavnlig Indflydelse for Publikum, som Nogle tillægge dem. Jeg troer vel, at Hvede=Vebakkerne ere blevne større, ligesom jeg ogsaa veed, at Fransbrødet er blevet bedre; men jeg troer ikke, at Prisen er falden noget væsentligt. Heri finder jeg mig ogsaa bestyrket ved den Erklæring, som er afgiven af Oldermannen for Bagerne under den 26de f. M., hvori han efter min Opfordring til Magistraten (jeg har nemlig i den Anledning henvendt mig til Magistraten) har afgivet følgende Oplysning: „Det er min oprigtige Mening“ — siger Oldermannen — „at Forholdet imellem Hvedeprisen paa den ene Side og Hvedebrødspriserne paa den anden Side er uforandret i de sidste 10 Aar; at Brødet i Almindelighed er blevet bedre, tilskrive vi Forbedringer ved Møllevæsenet“. Her indrømmes altsaa, at en væsentlig Forandring har fundet Sted, men tillige, at Forholdet mellem Hvedebrødet og Hvedebrødspriserne have været de samme som for 10 Aar siden. Det er saaledes Tilfældet med det Brød, som sælges til Publikum i Almindelighed; men at det